

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

LOOK TO THE PAST

№23 (2019)

TOSHKENT-2019

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Муртазаева Раҳбар Ҳамидовна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий Университети

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Джураева Нилуфар Далибаевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Жаҳон Тиллари Университети

"Ўтмишга назар" журнали таҳририй маслаҳат кенгаши
редакционный совет журнала "Взгляд в прошлое"
Editorial Board of the Look to the past

Кебадзе Мадонна

*Доктор исторических наук, Телавский
государственный университет (Грузия)*

Бурдиашвили Майя

*Доктор исторических наук, Телавский
государственный университет (Грузия)*

Кожакеева Ляззат Темировна

*тарих фанлари доктори, доцент,
Хотин-қизлар давлат педагогика университети,
Қозоғистон Республикаси*

Сагдуллаев Анатолий Сагдуллаевич

*тарих фанлари доктори, профессор, академик,
Ўзбекистон Миллий Университети*

Бобожонова Дилором Бобожонова

*тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон
Жаҳон Тиллари Университети*

Зияева Доно Ҳамидовна

*тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти*

Аширов Адҳам Азимбаевич

*тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти*

Агзамова Гулчехра Азизовна

*тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти*

Халикова Раҳбар Эргашевна

*тарих фанлари доктори, профессор, Тошкент
давлат техника университети*

Ишанходжаева Замира Райимовна

*тарих фанлари доктори, профессор в.б.,
Ўзбекистон Миллий Университети*

Кобзева Ольга Петровна

*тарих фанлари доктори, профессор в.б.,
Ўзбекистон Миллий университети*

Одилов Абдор Анварович

*тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон
Миллий университети*

Ерметов Аваз Абдуллаевич

*тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон
Миллий Университети*

Саипова Камола Давляталиевна

*тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон
Миллий Университети*

Джоробекова Айнура Эшимбековна

*тарих фанлари номзоди, профессор, Тошқи
ишлар вазирлиги қошидаги Дипломатия
академияси, Қозоғистон Республикаси*

Ульжаева Шохистахон Мамажоновна

*тарих фанлари доктори, Тошкент Кимё -
Технология Институтида*

Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz

ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амир Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА \ СОДЕРЖАНИЕ \ CONTENT

1.Хайдаров И.М.

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ АГРАР-САНОАТ КОМПЛЕКСИ ТАРИХИДАН
(XX асрнинг 60-80 йиллари).....4

2.Азаматова Г.Б.

АҲОЛИ МИГРАЦИЯСИДА ХОТИН - ҚИЗЛАР ҲАРАКАТИ:
МУАММО ВА ЕЧИМЛАР.....14

3.Бутаев У.

МУРАККАБ ЗАМОНАВИЙ ДУНЁДА ҲАҚИҚИЙ МУСТАҚИЛЛИКНИ
ТАЪМИНЛАШ МУАММОЛАРИ.....24

4.Ёдгоров З.Ш.

ЎЗБЕКИСТОНДА МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА ЖИСМОНИЙ
ТАРБИЯ ВА СПОРТ СОҲАСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ДАВЛАТ
СИЁСАТИНИНГ УСТУВОР ВАЗИФАЛАРИ.....31

5.Мажидов А.Ф., Абдурасулова Д.Т.

ТАРИХИМИЗНИНГ ҲАСРАТЛИ САҲИФАЛАРИ ХУСУСИДА БАЎЗИ
МУЛОҲАЗАЛАР.....40

6.Пардаев Т.Р., Турсунов Ж.Н.

МУСТАБИД ТУЗУМНИНГ МИЛЛИЙ ВА ДИНИЙ ҚАДРИЯТЛАРГА
МУНОСАБАТИ.....44

7.Охунжонова Ш.Ю.

ТОШКЕНТ БОЗОРЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ МАНБАЛАРДА
АКС ЭТИШИ.....50

8.Тухтаева М.С.

XX АСР ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТШУНОСЛАРИНИНГ ЎРТА ОСИЁДА
ШАРҚ УЙҒОНИШ ДАВРИ САНЪАТИ ТАРИХИНИ ЎРГАНИШГА
ҚЎШГАН ҲИССАСИ.....59

9.Шукуров Р.

БУХОРО БОСҚИНИ АРАФАСИДАГИ СИЁСИЙ ЖАРАЁНЛАРНИНГ
ЗАМОНАВИЙ ТАРИХ ТАДҚИҚОТЛАРИДАГИ ТАҲЛИЛИ.....68

10.Тўпчиев У.С.

ХІХ АСР ОХИРИ-ХХ АСР БОШЛАРИДАТУРКИСТОН ЎЛКАСИДА
ВИНОЧИЛИК САНОАТИНИНГ ВУЖУДГА КЕЛИШИ.....75

11.Мадаминова Д.И., Мустапова Х.И., Суюнова Б.С.

ЯПОНИЯ ТАШҚИ СИЁСАТИДА МАРКАЗИЙ ОСИЁ ВЕКТОРИНИНГ
ШАКЛЛАНИШ ВА РИВОЖЛАНИШ ХУСУСИЯТЛАРИ.....89

12.Нарзуллаева Н.А.

ХИВА ХОНЛИГИ МЕТРОЛОГИК ТИЗИМИ.....96

ЎТМИШГА НАЗАР ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ LOOK TO THE PAST

Охунжонова Шаходат Юсубжон қизи,
ЎзРФА Тарих институти таянч докторанти

ТОШКЕНТ БОЗОРЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ МАНБАЛАРДА АКС ЭТИШИ

For citation: Shahodat Y. Ohunjonova. Reflection of the activity of Tashkent markets in historical sources. 2019, vol. 23, issue 2, pp. 50-58

<http://dx.doi.org/10.26739/2181-9599-2019-23-07>

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада Тошкент шаҳри бозорларининг фаолияти билан боғлиқ манбалар тадқиқининг баёни берилган бўлиб, улар гуруҳларга бўлинган ҳолда ўрганилган, бир гуруҳ манбалар бошқа гуруҳ манбаалари билан таққосланган. Муаллиф томонидан Тошкент шаҳри бозорлари фаолияти билан боғлиқ муаммо ва камчиликларни бартараф этиш юзасидан хулосалар берилган.

Калит сўзлар: бозор, Тошбозорсавдо, савдо, патта тўлови, архив хужжатлари, оғзаки тарих маълумотлари, бозорлар паспорти.

Охунжонова Шаходат Юсубжон қизи,
Институт истории АН РУз, базовый докторант

ОТРАЖЕНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЫНКОВ ТАШКЕНТА В ИСТОРИЧЕСКИХ ИСТОЧНИКОВ

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются различные источники, связанные с рынками Ташкента. В статье сравниваются эти материалы друг с другом, разделяя их на группы. Автор дает выводы по устранению проблем и недостатков рынков Ташкента.

Ключевые слова: базар, Тошбозорсавдо, торговля, квитанция, архив документов, устная история информации, паспорта рынка.

Shahodat Y. Ohunjonova
Institute of History of Academy of Science of Uzbekistan, PhD student

REFLECTION OF THE ACTIVITY OF TASHKENT MARKETS IN HISTORICAL SOURCES

ANNOTATION

This article explores various sources relate the Tashkent markets. The paper compares these materials with each other by dividing them into groups. The author gives conclusions and shortcomings of the markets of Tashkent.

Key words: market, Toshbozorsavdo, trade, receipt, archive documents, oral history informations, market passports.

Бозор инсоният маданий тараққиётининг юксак маҳсули сифатида доимо кишиларнинг турмуш тарзида муҳим аҳамият касб этган. Бугунги кунда ҳам бозорлар инсонларнинг моддий эҳтиёжини қондиришда кундалик турмушининг ажралмас қисмидир. Бозорлар фаолиятини ёритишда, бу борада тарихий нуқтаи назардан ёндашиб илмий хулосалар бериш аҳамиятлидир. Хусусан, йирик савдо маркази сифатида Тошкент шаҳри бозорлари фаолиятини ўрганиш Ўзбекистондаги эришилган савдо маданияти, вилоятлар ва пойтахт бозорларининг ўзаро алоқасини ўрганиш орқали республиканинг барча ҳудудини бир ҳил ривожланишида бозорларнинг ўрни ва аҳамиятини очиб бериш мақсадида тадқиқот объекти сифатида Тошкент шаҳри бозорларини танлаш ўринлидир. Тадқиқ этилган манбаларни олти гуруҳга ажратиш мумкин.

Биринчи гуруҳга соҳага доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни киритиш мумкин. Жумладан, Ўзбекистонда 1991-2018 йилларда қабул қилинган фармон, қонун ва қонун ости ҳужжатлари ташкил қилади. Ўзбекистонда 1991-2018 йилларда қабул қилинган қонун ва қонун ости ҳужжатларини мазмун моҳиятидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қонун ва Қарорлари Ўзбекистонда бозорлар фаолияти ривожининг ҳуқуқий асосларини кўрсатиб берган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари бозорлар фаолиятини ташкил этишни ва аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида, улгуржи ва биржа савдосини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида, товар бозорларида савдони янада эркинлаштириш ва рақобатни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида ва шу каби бир қанча фармонлар қабул қилинган[1].

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тадбиркорлик тўғрисида қонуни, республикада савдони эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида, савдо ва хизмат кўрсатиш объектларининг улар жойлашган ер майдонлари билан биргаликда ҳамда ер майдонларини мерос қилиб қолдириш шарти билан умрбод эгалик қилиш учун хусусий мулк сифатида сотиш тартиби тўғрисида, бозорларда сифатсиз озиқ-овқат товарлари сотилишини бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида, вино-ароқ маҳсулотларини улгуржи ва чакана сотишни тартибга солиш тўғрисида, улгуржи савдо фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низомини тасдиқлаш тўғрисида, истеъмол товарлари улгуржи савдоси тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида, бозорлар фаолиятини такомиллаштириш ва маҳсулотлар сотиш учун зарур шарт шароитлар яратишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги каби қарорлари қабул қилинган[2].

Шунингдек Ўзбекистон бозорларига четдан олиб кириладиган импорт

маҳсулотларнинг келишини, чет эл бозорларига олиб чиқиладиган барча турдаги маҳсулотларни тартибга солиш, мақсадида ҳам бир қанча қарор ва Фармонлар қабул қилинган. Булар сирасига Ўзбекистон Республикаси Президентининг экспорт импорт операцияларини тартибга солиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлари тўғрисидаги каби қарорларидир[3].

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг бартер асосидаги экспорт импорт операцияларини қисқартириш чора тадбирлар тўғрисида, экспорт импорт операцияларини тартибга келтириш борасида қўшимча чора тадбирлар тўғрисида, ташқи иқтисодий фаолиятни рағбатлантириш, Ўзбекистон Республикасига хорижий инвестицияларни жалб қилиш ва ҳимоя қилиш чора тадбирлари тўғрисида, импорт божларини қўллаш тартиби тўғрисида, импортни таърифлар билан бошқариш чора тадбирлари тўғрисида, ташқи иқтисодий фаолиятни янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисида экспортга маҳсулотларни чиқаришни эркинлаштиришнинг қўшимча чора тадбирлари тўғрисида, экспорт импорт операцияларини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида, импортни тарифлар билан бошқариш чора тадбирлар тўғрисида, ташқи савдо фаолиятини эркинлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида, ташқи иқтисодий фаолиятни тартибга солишни такомиллаштириш чора-тадбирлар тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси ҳудудига жисмоний шахслар томонидан товарларни олиб келинишини тартибга солиш тўғрисида, импорт божхона божларини уйғунлаштириш бўйича қўшимча чора тадбирлар тўғрисида, бозорлар фаолиятини такомиллаштириш ва маҳсулотлар сотиш учун зарур шарт-шароитлар яратишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида, бож тарифи орқали тартибга солишни янада такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисидаги қарорлари киради[4].

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан қабул қилинган қонун ва қарорларнинг ижросини таъминлаш юзасидан айнан Тошкент шаҳри ҳудудида жойлашган бозорлар фаолиятини назорат қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар ҳокимининг Тошкент шаҳар ҳудудида товарларнинг айрим турлари савдосини тартибга солиш чора тадбирлари тўғрисида, автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш бўйича пулли хизматлар кўрсатувчи юридик шахслар фаолиятини тартибга солиш чора тадбирлари тўғрисидаги қарорлари шулар жумласидандир[5].

Иккинчи гуруҳни архив ҳужжатлари ташкил этиб[6], жумладан Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архивининг фондларида, Тошкент шаҳар архив фондлари, шунингдек, "Тошбозорсавдо"нинг жорий архив фондларида сақланаётган ҳужжатларни киритишимиз мумкин. Бу маълумотлардан бозорларнинг бошқаруви фаолияти, улардаги муаммо ва камчиликлар, шунингдек ички ва ташқи савдони қандай тартибда солиб турилиши ҳақида маълумотлар олишимиз мумкин. Бозорлар фаолияти, бозорлар моддий техника базаси, патта тўлови, ижара ҳақи ва турлари, автотураргоҳлар масаласи, расталар бошқаруви, санитария назорати, транспорт воситалари ҳақида маълумот олишимиз мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архивининг М-15 Молия Вазирлигининг фонди, Тошкент шаҳар архив фондларида сақланаётган 582-фонд Тошкент шаҳар ҳокимининг қарор ва фармонлари, 660-фонд Тошкент шаҳар ҳокимияти Савдо, хизмат кўрсатиш соҳаси ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш департаментининг асосий фаолияти, савдо департаменти ҳузуридаги йиғилиш баённомалари, "Тошбозорсавдо"нинг жорий архивида сақланаётган

бозорларнинг ҳисоботлар ва бозорлар паспорт ҳужжатлари киритиш мумкин бўлиб, уларда бозорларнинг фаолият юритишининг ҳуқуқий шакллари, устав фондлари, хизмат кўрсатувчи банклари, ходимлар вазифалари, бозорлар ҳудудида мавжуд бўлган капитал қурилмалар ҳақида, бозорда ташкил қилинган пуллик хизмат турлари ҳақида, бозорлар даромадининг таркиби ҳақидаги маълумотлар мавжуд. Мавзуни тадқиқ этиш жараёнида архив материаллари қийёсий таҳлил натижалар асосида назарий ва амалий хулосаларга келинди.

Учинчи гуруҳ манбаларига 1991-2018 йилларда чоп этилган статистик маълумотлар ва ҳужжатлар тўпламларни киритган ҳолда, бу ҳужжатларда Ўзбекистон Республикаси ҳудуди бўйича савдонинг йиллар кесимидаги статистик таҳлили, ташқи савдо айланмаси, Тошкент шаҳрида амалга оширилган чакана савдо товар айланмаси тўғрисидаги маълумотлар мавжуд. 1991-2018 йилларда чоп этилган статистик маълумотлар ва ҳужжатлар тўпламларидан экспорт-импорт жараёнлари ҳақида, Тошкент шаҳар ҳудудида мавжуд бўлган бозорлар сони ва фаолияти ҳақида, чакана савдо товар айланмаси ва унинг таркиби ҳақида маълумотлар мавжуд.

Тўртинчи гуруҳ манбаларига 1991-2018 йилларда матбуот ва интернет материаллари киритган ҳолда, бу маълумотлардан Ўзбекистон ҳудудидаги, хусусан Тошкент шаҳридаги бозорлар фаолияти билан боғлиқ ҳолда аҳоли ҳаётида рўй берган ўзгаришлар, қулайликлар шу билан биргаликда муаммолар ҳам батафсил ёритилиб борилганлигини кўришимиз мумкин. 1991-2018 йилларда нашр этилган матбуот ва интернет материаллари киради. Бир қанча газета ва журналлар саҳифаларида Тошкент шаҳар бозорлар фаолиятини ёритувчи мақолалар чоп этилган бўлиб, шулардан "Тошкент оқшоми"[7] саҳифаларида Тошкент шаҳрида жойлашган бозорларнинг назорати ҳақида, "Халқ сўзи"[8] санитария ҳолатларини, "Ишонч"[9] газетасида коррупция ҳолатлари, "Ўзбекистон овози", савдо маданияти, деҳқон бозорларидаги олиб сотарлар танқиди, "Маърифат"[10] газетасида эса бозор ва бозор одоби, бозордаги болаларнинг таълим тарбияси муаммолари, "Ўзбекистон адабиёти ва санъати"[11], "Савдогар"[12], "Biznes daily", "Истеъмолчи", "Постда", Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт қўмитасининг ойлик ижтимоий иқтисодий нашри "Ҳаёт ва иқтисод", "Иқтисодий ҳисобот" саҳифаларида бозор муносабатларига ўтиш жараёнида аҳоли турмушидаги ўзгаришлар ёритилган, "Шарқ престиж"[13] ҳафтанома, "Солиқ тўловчининг журнали", "Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги", "Ўзбекистон иқтисодий ахборотномаси", "Фан ва турмуш", "Солиқлар ва божхона хабарлари", "Uzbekistan contact", "Иқтисодиёт ва таълим", "Менежмент ва маркетинг" саҳифаларида турмушимиз кўзгуси бўлган бозорларнинг қайноқ ҳаёти ёритилиб борилганлиги, шу каби маълумотлар мавзуни ёритишда муҳим аҳамият касб этди.

Бешинчи гуруҳ манбаларига эса оғзаки тарих усулларида фойдаланилган ҳолда респондентлар билан суҳбат натижаларини киритиш мумкин. Ушбу суҳбатларда савдо фаолияти билан шуғулланувчиларнинг тажрибалари ва фаолияти ҳақидаги маълумотлар ёзиб олинган. Оғзаки тарих усулларида фойдаланилган ҳолда респондентлар билан суҳбат натижаларини киритиш мумкин. Савдо фаолияти билан шуғулланиб келган респондентларнинг берган маълумотлари савдодаги қийинчиликларга қарамай бу фаолият билан шуғулланувчиларнинг кўплигининг сабаби, қандай маҳсулот турлари билан кўпроқ савдо қилишлари ва унинг сабаби, савдо фаолиятини амалга оширишда ҳар қандай дуч келиши мумкин бўлган

қийинчиликлар ва ҳодисалар ёритилган. Баъзи респондентлар оилавий кўринишда савдо қилиш қулайлигини таъкидласалар[14], айримлари оила аъзоларини аралаштирмасликни маъқул кўришган[15]. Бунинг сабабларини эса турлича изоҳлаган. Савдода аралаш маҳсулотлар билан савдо қилишдан кўра айрим маҳсулотлар савдосига ихтисослашувни мақул кўрувчилар ҳам кўпчиликни ташкил қилган.

Хулоса сифатида шуни айтишимиз мумкин-ки, бозорлар аҳоли ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб, жамият ривожлангани сари бозорлар ҳам узвий боғланган ҳолда тараққий этибборган. Хусусан, архив маълумотларига кўра, Тошкент шаҳри аҳолисига озиқ овқат маҳсулотларини вилоятлардаги фермер хўжаликлари билан шартнома тузган ҳолда арзон нархларда етказиб берилиши таъминланиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ортилган юк машиналарини сабабсиз тўхтатишва ушлаб туриш тақиқланган, улар маълум муддат барча тўловлардан озод қилинган. Шунингдек барча манбаа гуруҳларини таққосланганида бир бирини тўлдирувчи характерга эга эканлигини кўришимиз мумкин. Масалан, архив ҳужжатларида Тошкент шаҳридаги бозорлар фаолиятидаги камчиликлар ва уларни бартараф этилиши чора тадбирларини кўрсак, даврий матбуот саҳифаларида ҳам ўша муаммолар кўтарилган танқидий мақолаларни кузатиш мумкин.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Бозорлар фаолиятини ташкил этишни ва аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги Фармони. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари. - Тошкент: Адолат, 1995, Т.3. - Б.82. Ўзбекистон Республикасининг "Ўзбекистон Республикасида тадбиркорлик тўғрисида"ги қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси. 1991. № 4. 60-модда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Улгуржи ва биржа савдосини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари 2000-2001. - Тошкент: Адолат, 2002. (O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Bozorlar faoliyatini tashkil etishni va aholiga xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni // O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari - Toshkent: Adolat, 1995. - B.82. O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasida tadbirkorlik to'g'risida"gi Qonuni // O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining Axborotnomasi. 1991. № 4. 60-modda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ulgurji va birja savdosini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni// O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari 2000-2001. - Toshkent: Adolat, 2002.).

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Республикада савдони эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Савдо ва хизмат кўрсатиш объектларининг улар жойлашган ер майдонлари билан биргаликда ҳамда ер майдонларини мерос қилиб қолдириш шarti билан умрбод эгалик қилиш учун хусусий мулк сифатида сотиш тартиби тўғрисида"ги 1995 йил 11 апрелдаги 126-сон қарори. // Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қарорлари тўплами. 1995. № 4.15-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Бозорларда сифатсиз озиқ-овқат товарлари сотилишини бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 378-сонли

Қарори // Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қарорлари тўплами. 1998. № 9. 32-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Вино-ароқ маҳсулотларини улгуржи ва чакана сотишни тартибга солиш тўғрисида"ги 452-сонли Қарори // Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қарорлари тўплами. 2001. - № 22-24. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Улгуржи савдо фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низомини тасдиқлаш тўғрисида"ги 2005 йил 5 ноябр 242-сонли қарори // "Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами", 2005. № 43-44. 331-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Истеъмол товарлари улгуржи савдоси тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 52 сонли Қарори // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. 2006. № 12-13. 106-модда. Бозорлар фаолиятини такомиллаштириш ва маҳсулотлар сотиш учун зарур шарт шароитлар яратишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 22-июн қарори. (O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Respublikada savdoni erkinlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Savdo va xizmat ko'rsatish ob'ektlarining ular joylashgan yer maydonlari bilan birgalikda hamda yer maydonlarini meros qilib qoldirish sharti bilan umrbod egalik qilish uchun xususiy mulk sifatida sotish tartibi to'g'risida"gi 1995 yil 11 apreldagi 126-son Qarori // O'zbekiston Respublikasi hukumati qarorlari to'plami. 1995. № 4.15-modda. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Bozorlarda sifatsiz oziq-ovqat tovarlari sotilishini bartaraf etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 378-sonli Qarori // O'zbekiston Respublikasi hukumati qarorlari to'plami. 1998. № 9. 32-modda. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Vino-aroq mahsulotlarini ulgurji va chakana sotishni tartibga solish to'g'risida"gi 452-sonli Qarori // O'zbekiston Respublikasi hukumati qarorlari to'plami. 2001. - № 22-24. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Ulgurji savdo faoliyatini litsenziyalash to'g'risidagi nizomini tasdiqlash to'g'risida"gi 2005 yil 5 noyabr 242-sonli qarori // "O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami", 2005. № 43-44. 331-modda. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Iste'mol tovarlari ulgurji savdosi tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 52 sonli Qarori // O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami. 2006. № 12-13. 106-modda. Bozorlar faoliyatini takomillashtirish va maxsulotlar sotish uchun zarur shart sharoitlar yaratishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2000 yil 22-iyun qarori).

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Товар бозорларида савдони янада эркинлаштириш ва рақобатни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида" Фармони // Халқ сўзи. 2018 йил 31 октябрь. №225 (7183). (O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Tovar bozorlarida savdoni yanada erkinlashtirish va raqobatni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" Farmoni // Xalqso'zi. 2018 yil 31 oktyabr. №225 (7183)).

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 343-сонли "Экспорт импорт операцияларини тартибга келтириш борасида қўшимча чора тадбирлар тўғрисида" ги қарори. Тошкент, 1995 йил 25-август. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 485-сонли "Ташқи иқтисодий фаолиятни рағбатлантириш, Ўзбекистон Республикасига хорижий инвестицияларни жалб қилиш ва ҳимоя қилиш чора тадбирлари тўғрисида" ги қарори. Тошкент 1991 йил 24-октябр. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 389-сонли "Импорт божларини қўллаш тартиби тўғрисида"ги қарори. Тошкент. 1995 йил 7 октябр.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 287-сонли "Ташқи иқтисодий фаолиятни янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш чора тadbirlari тўғрисида" ги қарори. Тошкент, 1995 йил 25-июл. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Импортни таърифлар билан бoшқариш чора тadbirlari тўғрисида" ги 80-сонли Қарори. 1998 йил 24 февраль. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 219-сонли "Экспортга маҳсулотларни чиқаришни эркинлаштиришнинг қўшимча чора тadbirlari тўғрисида" ги қарори. Тошкент, 1996 йил 18-июн. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Экспорт импорт операцияларини тартибга солиш чора-тadbirlari тўғрисида" ги ПҚ-26-сонли Қарори. 2005 йил 11 март. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Экспорт импорт операцияларини тартибга солиш борасидаги қўшимча чора-тadbirlari тўғрисида" ги ПҚ-183-сонли Қарори. 2005 йил 19 сентябр. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Импортни тарифлар билан бoшқариш чора тadbirlar тўғрисида" ги 80-сонли Қарори. Тошкент, 1998 йил 24-феврал. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикасида ташқи савдо фаолиятини эркинлаштиришга доир қўшимча чора-тadbirlar тўғрисида" ги 137-сонли Қарори. 1998 йил 31 март. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Ташқи иқтисодий фаолиятни тартибга солишни такомиллаштириш чора-тadbirlar тўғрисида" ги 66-сонли Қарори. 2001 йил 2 февраль. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикаси ҳудудига жисмоний шахслар томонидан товарларни олиб келинишини тартибга солиш тўғрисида" ги 154-сонли Қарори. 2002 йил 6 май. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Импорт божхона божларини уйғунлаштириш бўйича қўшимча чора тadbirlar тўғрисида" ги 189-сонли Қарори. 2002 йил 31 май. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Бож тарифи орқали тартибга солишни янада такомиллаштириш чора тadbirlari тўғрисида" ги 4-сонли Қарори. 2004 йил 7 январь. (O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 343-sonli "Eksport import operatsiyalarini tartibga keltirish borasida qo'shimcha chora tadbirlar to'g'risida" gi qarori. Toshkent, 1995 yil 25-avgust. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 485-sonli "Tashqi iqtisodiy faoliyatni rag'batlantirish, O'zbekiston Respublikasiga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va himoya qilish chora tadbirlari to'g'risida" gi qarori. Toshkent 1991 yil 24-oktyabr. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 389-sonli "Import bojlarini qo'llash tartibi to'g'risida" gi qarori. Toshkent. 1995 yil 7 oktyabr. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 287-sonli "Tashqi iqtisodiy faoliyatni yanada chuqurlashtirish va takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida" gi qarori. Toshkent, 1995 yil 25-iyul. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Importni tariflar bilan boshqarish chora tadbirlari to'g'risida" gi 80-sonli Qarori. 1998 yil 24 fevral. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 219-sonli "Eksportga mahsulotlarni chiqarishni erkinlashtirishning qo'shimcha chora tadbirlari to'g'risida" gi qarori. Toshkent, 1996 yil 18-iyun. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Eksport-import operatsiyalarini tartibga solish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PQ-26-sonli Qarori. 2005 yil 11 mart. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Eksport import operatsiyalarini tartibga solish borasidagi qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida" gi PQ-183-sonli Qarori. 2005 yil 19 sentyabr. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Importni tariflar bilan boshqarish chora tadbirlar to'g'risida" gi 80-sonli Qarori. Toshkent, 1998 yil 24-fevral. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasida tashqi savdo faoliyatini erkinlashtirishga

doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 137-sonli Qarori. 1998 yil 31 mart. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Tashqi iqtisodiy faoliyatni tartibga solishni takomillashtirish chora-tadbirlar to'g'risida"gi 66-sonli Qarori. 2001 yil 2 fevral. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi hududiga jismoniy shaxslar tomonidan tovarlarni olib kelinishini tartibga solish to'g'risida"gi 154-sonli Qarori. 2002 yil 6 may. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Import bojxona bojlarini uyg'unlashtirish bo'yicha qo'shimcha choratadbirlar to'g'risida"gi 189-sonli Qarori. 2002 yil 31 may. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Boj tarifi orqali tartibga solishni yanada takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida"gi 4-sonli Qarori. 2004 yil 7 yanvar).

5. Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар ҳокимининг "Тошкент шаҳар ҳудудида товарларнинг айрим турлари савдосини тарлатибга солиш чора тadbirlari тўғрисида" ги 1995 йил 27 февраль қарори. Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар ҳокимининг "Тошкент шаҳрида автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш бўйича пулли хизматлар кўрсатувчи юридик шахслар фаолиятини тартибга солиш чора тadbirlari тўғрисида" 190-сонли қарори. (O'zbekiston Respublikasi Toshkent shahar hokimining "Toshkent shahar hududida tovarlarning ayrim turlari savdosini tartibga solish chora tadbirlari to'g'risida" gi 1995 yil 27 fevral qarori. O'zbekiston Respublikasi Toshkent shahar hokimining "Toshkent shahrida avtotransport vositalarini vaqtincha saqlash bo'yicha pullik xizmatlar ko'rsatuvchi yuridik shaxslar faoliyatini tartibga solish chora tadbirlari to'g'risida" 190-sonli qarori).

6. Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архиви М-15. Тошкент шаҳар давлат архиви 582-фонд, 660-фонд. "Тошбозорсавдо"нинг жорий архиви фонди. (O'zbekiston Respublikasi Markaziy Davlat arxivi M-15. Toshkent shahar davlat arxivi 582-fond, 660-fond. "Toshbozorsavdo"ning joriy arxivi fondi).

7. Ишонч // Харидор нега ҳафа? ёхуд олибсotarлик ишбилармонликми. 1997 йил 20 март. № 33. 4-бет. (Ishonch // Xaridor nega xafa? Yoxud olib sotarlik ishbilarmonlikmi. 1997 yil 20 mart. № 33. 4-bet).

8. Карим Баҳриев. Эл тафаккуридаги бозор. Халқ ҳикматларида мулк масалалари // Ўзбекистон адабиёти ва санъати. 1995 йил 13 январь, № 2 (3289) 2-бет. (Karim Bahriev. El tafakkuridagi bozor. Xalq hikmatlarida mulk masalalari // O'zbekiston adabiyoti va san'ati. 1995 yil 13 yanvar, № 2 (3289) 2-bet).

9. Бозор ва бозорчи одоби// Маърифат. 1996 йил 3 феврал. № 9 (6706). 4-бет. (Bozor va bozorchi odobi// Ma'rifat. 1996 yil 3 fevral. № 9 (6706). 4-bet).

10. Бозорқўмнинг ҳуфя ҳимоячиси нега ҳафа? // Савдогар. 1999 йил 12 октябрь. № 30 (324). 3-бет. Савдода мулоқот одоб-ахлоқи // Савдогар. 1996 йил 3-декабр № 49/191. 4-бет. (Bozorqo'mning hufya himoyachisi nega hafa? // Savdogar. 1999 yil 12 oktyabr. № 30 (324). 3-bet. Savdoda muloqot odob-ahloqi // Savdogar. 1996 yil 3-dekabr № 49/191. 4-bet).

11. Мард борми // Тошкент оқшоми. 1992 йил 6 октябрь. № 196 (8.138). 1-бет. (Mardbormi // Toshkentoqshomi. 1992 yil 6 oktyabr. № 196 (8.138). 1-bet).

12. Тошкент оқшоми // Ҳуқуқ тарғиботни мустаҳкамлаш йўлида. 1992 йил 13 октябрь. № 201. 3-бет. (Toshkent oqshomi // Huquq targ'ibotni mustahkamlash yo'lida. 1992 yil 13 oktyabr. № 201. 3-bet.).

13. Халқ сўзи // Бозор. Нега харидорга беряпти озор? 1996 28 декабрь. № 263-264. 6-бет. (Xalq so'zi // Bozor. Nega xaridorga beryapti ozor? 1996 yil 28 dekabr. № 263-264. 6-bet.).

14. Шарқ Пресстиж // Сифатсиз маҳсулотга йўл йўқ. 1998 йил. № 6 (58). 3-бет.(Sharq Presstij // Sifatsiz mahsulotga yo'l yo'q. 1998 yil. № 6 (58). 3-bet.).

15. Оғзаки тарих маълумотлари - суҳбат ёзиб олинган респондентлар рўйхати: (Og'zaki tarix ma'lumotlari - suhbat yozib olingan respondentlar ro'yxati:)

1. Саидазимов Саидаброр, 1987 йилда туғилган. Тошкент шаҳар Олмазор туманида яшайди. Суҳбат 2019 йил 29 октябрь куни 9:00 да ёзиб олинган. (Saidazimov Saidabrор, 1987 yilda tug'ilgan. Toshkent shahar Olmazor tumanida yashaydi. Suhbat 2019 yil 29 oktyabr kuni 9:00 da yozib olingan.).

2. Рустамова Нафиса, 1967 йилда туғилган. Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманида яшайди. Суҳбат 2019 йил 28 октябрь куни 10:00 да ёзиб олинган. (Rustamova Nafisa, 1967 yilda tug'ilgan. Toshkent shahar Mirzo Ulug'bek tumanida yashaydi. Suhbat 2019 yil 28 oktyabr kuni 10:00 da yozib olingan.).

3. Турғунов Шерзод, 1983 йилда туғилган. Тошкент вилояти Янгийўл шаҳрида яшайди. Абу Саҳий савдо мажмуасида савдо фаолияти билан шуғулланади. Суҳбат 2019 йил 29 октябрь куни 6:00 да ёзиб олинган. (Turg'unov Sherzod, 1983 yilda tug'ilgan. Toshkent viloyati Yangiyo'l shahrida yashaydi. Abu Sahiy savdo majmuasida savdo faoliyati bilan shug'ullanadi. Suhbat 2019 yil 29 oktyabr kuni 6:00 da yozib olingan.).

4. Маҳмудов Анвар, 1986 йилда туғилган. Наманган шаҳрида туғилган. Ишлаб чиқарувчи тadbirkor, Абу Саҳий савдо мажмуасида савдо фаолияти билан шуғулланади. Суҳбат 2019 йил 29 октябрь куни 7:00 да ёзиб олинган. (Mahmudov Anvar, 1986 yilda tug'ilgan. Namangan shahrida tug'ilgan. Ishlab chiqaruvchi tadbirkor, Abu Sahiy savdo majmuasida savdo faoliyati bilan shug'ullanadi. Suhbat 2019 yil 29 oktyabr kuni 7:00 da yozib olingan.).

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

LOOK TO THE PAST

№23 (2019)

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz

ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амир Темура пр.1, дом-2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000